

Nyheter från EU-projektet SUPERB

Juni 2023

Hej på er!

Just nu råder en härligt febril aktivitet både i naturen och i SUPERB-projektet. Fältsäsong innebär många dagar ute, både i våra restaureringsområden och i Svartbergets försökspark där vi har provtytor för att undersöka skogens utveckling från starkt påverkad skog till gammal artrik skog. Samtidigt närmar sig semestern för många och mycket ska avslutas och annat ska förberedas inför hösten. Oavsett hur läget är för er så hoppas jag att ni även tar er tid att njuta av sommaren – fåglarnas kvitter, insekternas surrande, regn, sol och kanske bad. ...och något trevligt att läsa! Har ni inte redan försjunkit i någon spännande bok så kommer här några korta nyheter från SUPERB-projektet, både här hemifrån och från omvärlden.

Trevlig sommar!

Åsa Granberg

Koordinator för det svenska demo-området i SUPERB

Asa.granberg@lansstyrelsen.se

Inventeringar av insekter, fågelljud och träd

Under juni och juli arbetar våra två säsongsanställda, Engla och Emma, med att samla in insekter, jordprover och fågelljud från provtytor i Svartbergets försökspark utanför Vindeln. Provytorna är utvalda för att spegla en utvecklingsgradient från en starkt påverkad skog till en gammal, naturligt utvecklad skog. Insekterna och jordproverna kommer sedan att DNA-analyseras och fågelljuden kommer att analyseras med hjälp av AI-teknik. Inventeringarna i Svartberget är en del av SUPERB som handlar om att testa metoder för att kunna följa utvecklingen av restaurerade områden och motsvarande inventeringar görs med samma standardiserade metodik i alla SUPERB:s 12 demo-områden runtom i Europa.

Inom de områden som vi genomför restaureringsåtgärder i är vi mer fria att lägga upp de uppföljande inventeringarna själva, på ett sätt som passar syfte och mål för just den platsen. I Ume älvdal, där vi samverkar med Umeå kommun för att gynna vitryggig hackspett, har vi under våren samlat in fågelljud och vi har även inventerat trädstrukturen med en metodik som är utvecklad för att kartlägga bra områden för vitryggig hackspett. Eftersom vitryggig hackspett är en så kallad paraplyart – om den trivs så trivs även många andra arter – så hoppas vi även på att andra arter också ska trivas bättre. Därför kommer vi senare i sommar även inventera fladdermöss i samma område.

Skoglig restaurering för förbättrade ren-landskap

Ett av svenska SUPERB:s fokusområden handlar om att förbättra funktionen i landskapet för renen och rennäringen, både längs flyttleder och i viktiga betesområden. Flera av samebyarna i demo-området, med Grans, Rans och Svaipas samebyar i spetsen, har nu börjat kartlägga och beskriva områden som är problematiska och vilka skogliga restaureringsåtgärder som skulle kunna göras för att förbättra i dessa områden. Åtgärder som lyfts fram handlar framför allt om att röja och glesa ut tallskogar för att gynna marklav, ta bort contorta för att förbättra framkomligheten samt att röja längs flyttleder. SUPERB-projektet samverkar med samebyarna kring detta, bland annat genom att hjälpa till att digitalisera och dokumentera områdena, lyfta fram och synliggöra denna typ av restaureringsbehov liksom medverka till att vissa restaureringsåtgärder görs.

Läget i "våra" restaureringsområden

I Ekopark Skatan, där vi samverkar med Sveaskog kring olika typer av restaureringsåtgärder, brände vi enskilda tallar under vårvintern, för att efterlikna effekten av en brand, men utan att riskera att elden spred sig till marken runtom. Detta är en typ av brandefterliknande åtgärd och vi kommer även göra fler typer av brandefterliknande åtgärder i Ekopark Skatan. Andra typer av åtgärder som kommer att genomföras i Skatan handlar om att gynna lövträd, återställa dikade sumpskogar samt öppna upp kring gamla gårdsmiljöer för att gynna arter som trivs i bryn och halvöppna miljöer. Och förhoppningsvis kommer vi även få dit nötboskap som får gå på bete i skogen vid en av de gamla gårdarna. Till veckan kommer vi att fortsätta fältplanera kommande åtgärder.

I Ume Älvdal, där vi samverkar med Umeå kommun kring restaureringar för vitryggig hackspett, kommer restaureringsåtgärderna troligtvis påbörjas under hösten, beroende på när beslut från Skogsstyrelsen kommer angående huvuddelen av finansieringen. SUPERB-projektet finansierar vissa av åtgärderna, framför allt för privata markägare, medan huvuddelen av åtgärderna finansieras genom NOKÅS-bidrag.

Bra input från kommunernas politiker och tjänstepersoner

Under senare delen av våren har Åsa rest runt i demo-området och träffat politiker och tjänstepersoner hos kommunerna, tillsammans med Ann-Kristine Vinka, verksamhetsledare för Vindelälven-Juhttátahkka Biosfärområde. Det har varit bra möten som gett intressant och relevant input till projektet. Bland annat är frågan om utbo-ägandeskap och ökat intresse av att köpa skog bland kapitalstarka privatpersoner och investeringsbolag något som engagerar. Därför kommer några av våra projektkollegor att titta närmare på detta, t.ex. vad drivkrafterna bakom det ökade intresset är, hur det påverkar lokalsamhällena och hur detta skulle kunna inverka på restaureringen av skog i regionen.

70 deltagare på möte i Bordeaux

Sista veckan i april samlades drygt 70 representanter från EU-projektets SUPERBs ledning och de 12 europeiska demonstrationsområdena för ett möte i Bordeaux, Frankrike. Fyra representanter för det svenska demonstrationsområdet, Biosfärområde Vindelälven-Juhttátahkka, fanns på plats.

Länk för att läsa mer: <https://www.skogsprogramvasterbotten.se/nyheter/mote-i-bordeaux-for-eu-projektet-superb/>

Artikel och film om SUPERB-projektet

SUPERB har omskrivits i en artikel i Horizon – The EU Research & Innovation Magazine.

Länk för att läsa mer:

https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/horizon-magazine/europe-seeks-flourishing-forests-through-restoration?pk_source=twitter&pk_medium=social_organic&pk_campaign=environment

Länk för att se film:

<https://twitter.com/horizonmageu/status/1666024604454846464?s=48&t=lkYpwSjv5PEncJ2GVmYCw>

EU:s nya lag om restaurering av natur – ett steg närmare beslut

Förra veckan enades Europeiska rådet (European council) och röstade för den nya restaureringslagstiftningen, efter att vissa justeringar gjorts av förslaget. Inför omröstningen bidrog SUPERB-projektet med underlag för beslutet genom ett "Policy brief" – ett kort info-blad med rekommendationer – med utgångspunkt från den samlade kunskapen och de resultat som hittills kommit fram i projektet. Nästa steg är förhandlingar i Europaparlamentet om lagens slutgiltiga utformning.

Länk för att läsa: SUPERB's Policy recommendations for the EU Nature restoration Law:

https://forestrestoration-b4f9.kxcdn.com/wp-content/uploads/2022/05/Nature-Restoration-Law_PolicyBrief.pdf

Länk för att läsa: Council reaches agreement on the nature restoration law:

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/06/20/council-reaches-agreement-on-the-nature-restoration-law/>

Kommande aktiviteter där SUPERB-projektet medverkar

6 juli. Skogen i fokus på Kullar & Klang: Länk för att läsa mer: <https://kullaroklang.se/torsdag-6-juli-kl-14-superb-skogen-i-fokus/>

19 augusti. Skogsdag för markägare med Skogsstyrelsen i Sorsele, med fokus på hyggesfritt skogsbruk och hänsyn vid vatten

21 augusti. Träff för markägare med Skogsstyrelsen i Vännäs (Gothnellska halvön), med fokus på hyggesfritt skogsbruk och friluftsliv/rekreation

Preliminära, ej datumsatta aktiviteter

September. Träff för markägare i närheten av Umeå, i samverkan med Norra Skog, med fokus på hyggesfritt skogsbruk och naturvårdsåtgärder

Oktober. Träff för markägare i trakten av Granö/Lycksele (Tjäderberget), i samverkan med Skogsstyrelsen och förhoppningsvis även SCA, med fokus på hyggesfria metoder och naturvårdsåtgärder

Senhöst. Inomhusträffar för markägare med fokus på naturvård och ev. hyggesfria metoder i ett landskapsperspektiv.

Mer info om SUPERB

Länk för att läsa mer om framförallt den svenska delen av SUPERB-projektet (på svenska):

<https://www.skogsprogramvasterbotten.se/genomforande/pagaende-superb/>

Länk för att läsa mer om SUPERB-projektet och de olika demoområdena (på engelska):

<https://www.forest-restoration.eu>

Länk för att läsa de senaste nyheterna från SUPERB:s alla demo-områden (på engelska):

<https://www.forest-restoration.eu/news-events/>

Faktaruta SUPERB

Syftet med EU-projektet SUPERB, som pågår 2022–2025, är att utveckla kunskap om, skapa förutsättningar för, och genomföra storskalig restaurering av skogar och skogslandskap i hela Europa – i samarbete med lokalsamhällen, markägare och andra partners.

Mycket av genomförandet är baserat i tolv så kallade demo-områden utspridda i flertalet länder inom EU. Demo-områdena representerar både många olika skogstyper, men även många olika typer av restaureringsåtgärder, och visar på ett tydligt sätt hur de olika skogarna, behoven och möjligheterna till skoglig restaurering kan se ut i Europa.

Det svenska demo-området, som utgörs av Biosfärområde Vindelälven-Juhtatähakka, är det enda demo-området inom SUPERB som representerar den boreala skogen. Den svenska delen av SUPERB leds av Sveriges lantbruksuniversitet tillsammans med Länsstyrelsen Västerbotten, i samverkan med Biosfärområde Vindelälven-Juhtatähakka, Skogsprogram Västerbotten och Skogsstyrelsen.

Länsstyrelsen
Västerbotten

SKOGSPROGRAM
VÄSTERBOTTEN

SKOGSSTYRELSEN